

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/174/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111209454
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7111209454.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Feťkovej a členov senátu JUDr. Ladislava Duditša a Mgr. Angeliky Sopoligovej v spore žalobkyne M. P., nar. X.XX.XXXX, bytom v F., F. X, zastúpenej JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom v Košiciach, Kováčska 28 proti žalovanej Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, pobočka Štúrova 7, Košice, o náhradu škody na zdraví za sťaženie spoločenského uplatnenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 15C/86/2011-392 zo dňa 15.02.2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výrokoch II. a III.

M e n í rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu v časti o zaplatenie 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 10.935,50 od 16.2.2011 do zaplatenia a 9% ročného úroku z omeškania zo sumy 19.737,90 eur od 16.02.2011 do 04.06.2013 vyčíslenej v sume 4.083,31 eur z a m i e t a .

P r i z n á v a žalovanej proti žalobkyni plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej iba „súd prvej inštancie“) rozsudkom označeným v záhlaví rozhodol v tomto znení:

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 10 935,50 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 10 935,50 Eur od 16. 2. 2011 do zaplatenia, náhradu za zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 15 336,70 Eur, 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 19 737,90 Eur od 16. 2. 2011 do 4. 6. 2013, t.j. sumu 4 083,31 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyni p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

III. Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 100 %.

IV. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť súdny poplatok vo výške 656,- Eur na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Predmetom konania je uplatnený nárok žalobkyne o náhradu škody na zdraví a to náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia s príslušenstvom. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že k poškodeniu zdravia žalobkyne došlo dňa 19.08.2008 v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou zavinenej vodičom F. O., ktorý z dôvodu mikrospánku zišiel s vozidlom mimo vozovky do priekopy, kde sa prevrátil na pravú bočnú stranu. Žalobkyňa bola účastníčkou dopravnej nehody ako spolujazdkyňa v motorovom vozidle zn. Honda Accord EČ: F. XXXCX a k dopravnej nehode došlo na diaľnici M7 smerom na Siófok v Maďarskej republike. Zodpovednosť prevádzateľa a vodiča motorového vozidla, ktorým bola žalobkyni spôsobená škoda na zdraví, vyplýva z ustanovenia § 420 a 427 Občianskeho zákonníka. Prevádzateľ

mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zákona č. 381/2001 Z.z. (§ 15, § 4). Žalobkyňa listom zo dňa 16.11.2010 uplatnila u žalovanej právo na náhradu škody na zdraví za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 38 714,- eur s predložením návrhu dohody o vyrovnaní a 50 % zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 19 357,- eur podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. Prílohou dohody o vyrovnaní bol znalecký posudok vypracovaný MUDr. Caisovou, súdnou znalkyňou z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria a sexuológia zo dňa 27.9.2010. Na základe záverov znaleckého posudku MUDr. Caisovej boli u žalobkyne zistené diagnózy: 1. posttraumatická stresová porucha, 2. organická depresívna porucha ťažká, 3. sexuálna dysfunkcia. Bodovo ohodnotila súdna znalkyňa položkou 255 vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií v rozsahu 1300 bodov. Podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. ako posudzujúci lekár navrhla bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť na dvojnásobok, vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodenej uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorý mala vo veku, v ktorom utrpela poškodenie na zdraví. Súdna znalkyňa zvýšila bodové ohodnotenie na dvojnásobok, t.j. na 2600 bodov. Žalobný návrh bol na súde podaný dňa 4.4.2011 a bol preukázaný listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe.

3. Žalobkyňa v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou dňa 19.8.2008 utrpela zranenia, následkom ktorých je trvale pripútaná na invalidný vozík. V príčinnej súvislosti existujú somatické, ale aj psychické a sexuálne zdravotné ťažkosti, ktoré sú trvalé. Pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 16C/253/20010 sa viedlo konanie, ktorého predmetom boli somatické následky, ktoré trvalé následky boli preukázané. Predmetom tohto konania je len náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 4, § 5 ods. 5 zákona č. 437/2010 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

4. Podľa záverov znaleckého posudku č. 39/2013 vypracovaného v súdnom konaní súdnym znalcom MUDr. Dóciom, žalobkyňa v príčinnej súvislosti s následkami po úraze trpí vážnou duševnou poruchou ako i sexuálnou dysfunkciou. Sťaženie spoločenského uplatnenia, vzhľadom na ťažkú depresiu a sexuálnu dysfunkciu, ohodnotil súdny znalec celkovo na 1365 bodov, aj vzhľadom na § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. Znalec v znaleckom posudku stanovil, že na strane žalobkyne aj z medicínskeho hľadiska sú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Podľa záverov znaleckého posudku č. 40/2014 vypracovaného v súdnom konaní súdnym znalcom MUDr. Vongrejcom, u žalobkyne sa jedná o sexuálnu dysfunkciu, t.j. stratu sexuálnej apetencie, anorgazmiu, do úrazu neprítomnú, liečbou prakticky neovplyvniteľnú. Uvedené psychické poruchy, najmä depresívna porucha, ktorá má recidivujúci charakter, liečbou je podľa znalca ťažko ovplyvniteľná a jej úplné vyliečenie je veľmi málo pravdepodobné. Použitú položku 254 - vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranení hlavy ohodnotil 780 bodmi, sexuálnu dysfunkciu poúrazovú ohodnotil 500 bodmi. Celkovo znalec z psychiatrického aj sexuologického hľadiska ohodnotil poškodenia zdravia žalobkyne na 750 bodov + 500 bodov, krátených na polovicu, t.j. 250 bodov, celkom 1030 bodov. Prihliadajúc k stavu pacientky, jej zmenám v živote v porovnaní s populačnou normou, súdny znalec odporučil použiť podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na dvojnásobok, t.j. 1030 bodov x 2 = 2060 bodov. Súdny znalec MUDr. Vongrej na pojednávaní dňa 15. 1. 2015 vysvetlil, že u žalobkyne sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Súdny znalec potvrdil, že nie je daná rozdielna dôvodnosť zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia z dôvodu imobility, teda somatických následkov, ako aj dôsledkov na duševnom zdraví. Podľa názoru súdu, trvalé zmeny v psychickom a sexuálnom živote žalobkyne v porovnaní so stavom pred úrazom boli preukázané. Pred úrazom bola žalobkyňa sebestačná, rada vykonávala svoju prácu. Žalobkyňa pred úrazom žila spoločenským životom, navštevovala kultúrne podujatia, športovala, cestovala, žila rodinným životom. V súčasnosti je hendikepovaná vo všetkých oblastiach života. Je úplne odkázaná na pomoc iných osôb. Nedokáže sa o seba postarať. Má zavedený permanentný katéter, je pripútaná na invalidný vozík, je ochrnutá.

5. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 38 714,- eur. Rozhodným obdobím určenia hodnoty 1 bodu pre stanovenie výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bol rok 2010, kedy vznikol nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z., podľa znaleckého posudku MUDr. Caisovej zo dňa 27. 9. 2010, v ktorom bol po prvýkrát ohodnotený zdravotný stav žalobkyne. Výška hodnoty bodu predstavuje 14,89 eur (Opatrenie MZ SR č. 21/2010). Výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 4 zákona č. 437/2004 Z.z. potom predstavuje sumu 10 935,50 eur, ktorá bola

žalobkyni súdom priznaná (t.j. 2060 bodov podľa bodového ohodnotenia v znaleckom posudku MUDr. Vongreja x 14,89 eur/bod = 30 673,40 eur). Žalobkyňa zobrala žalobu späť o zaplatenie sumy 8 040,60 eur (38 714,- eur - 30 673,40 eur). Na základe čiastočného plnenia žalovanou za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 19 737,90 eur žalobkyňa zobrala žalobu o zaplatenie sumy 27 778,50 eur späť a súd konanie zastavil podľa § 96 OSP (38 714,- eur - 27 778,50 eur = 10 935,50 eur). Výška náhrady za 50 %-né zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia (§ 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.) potom predstavuje 15 336,70 eur (50 % zo sumy 30 673,40 eur). Pre späťvzatie žaloby o zaplatenie sumy 4 020,30 eur za 50 %-né zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia súd konanie zastavil podľa § 96 OSP (19 357,- eur - 15 336,70 eur).

6. Na žalovanou vznesenú námietku premlčania súd prvej inštancie neprihliadol, lebo žaloba o náhradu škody bola podaná na súde dňa 04.04.2011, teda v rámci plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby a nárok žalobkyne nie je premlčaný.

7. V súlade s ustanoveniami § 4 ods. 2, § 11 ods. 7, 8 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. priznal žalobkyni voči žalovanej aj uplatnené úroky z omeškania vo výške 9 % ročne (8 % bodov + 1 % základná úroková sadzba ECB) zo sumy 10.935,50 eur od 16.02.2011 (t.j. od uplynutia 3 mesačnej lehoty podľa § 11 ods. 5,6,7 zákona č. 381/2001 Z.z. a § 6 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z., v ktorej nebol uplatnený nárok žalovanou uspokojený) do zaplatenia a výšku priznaných úrokov z omeškania posudzoval podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), § 3 nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z.

8. Písomným podaním zo dňa 21.1.2015 si uplatnila z plnenia poskytnutého žalovanou právo na 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 19.737,60 eur od 16.2.2011 si 4.6.2013 vo výške 4.083,31 eur, ktoré jej súd prvej inštancie tiež v celom rozsahu priznal.

9. V dôvodoch rozsudku zároveň prvoinstančný súd uviedol, že ak žalovaná mala pochybnosti o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia predloženého žalobkyňou na základe znaleckého posudku MUDr. Caisovej, mala právo ako poskytovateľ náhrady postupovať podľa § 7 ods. 4, 5 zákona č. 437/2004 Z.z. a požiadať o vydanie lekárskeho posudku. Zanedbanie povinnosti žalovanou nemôže byť na ujmu žalobkyne.

10. O trovách konania vo vzťahu medzi stranami rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal plne úspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov.

11. O trovách konania štátu rozhodol podľa čl. 4 ods. 1 CSP analogicky v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v konaní neúspešná, uložil povinnosť na náhradu trov konania štátu v rozsahu 100 %.

12. Výrok o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok vo výške 656,- eur odôvodnil ust. § 2 ods. 2 položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

13. Proti rozsudku čo do výroku, ktorým súd priznal žalobkyni úroky z omeškania vrátane kapitalizovaného úroku z omeškania, ako aj voči druhému a tretiemu výroku o trovách konania, podala včas odvolanie žalovaná. Navrhla zmeniť rozsudok v časti priznaného príslušenstva tak, aby odvolací súd žalobu o zaplatenie úrokov z omeškania zamietol, výroky o náhrade trov konania vo vzťahu medzi stranami a trov štátu zmenil tak, že žalobkyni a štátu náhradu trov neprizná.

14. V dôvodoch odvolania poukázala na to, že je síce nepochybné, že predmetom konania bol nárok žalobkyne na náhradu škody na zdraví v zmysle § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. priamo voči žalovanej, lebo žalobkyni tento právny predpis to umožňuje. Zákon č. 381/2001 Z.z. je však vo vzťahu k Občianskemu zákonníku špeciálnym právnym predpisom, čo vyplýva z ust. § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. V danom prípade je preto namieste uplatniť právnu zásadu, podľa ktorej má špeciálny právny predpis prednosť pred všeobecnou právnou úpravou (lex specialis derogat legi generali). Uvedenú právnu zásadu je potrebné uplatniť všade tam, kde zákon č. 381/2001 Z. z. upravuje jednotlivé otázky obsahu právneho vzťahu (jednotlivé práva a povinnosti subjektov právnych vzťahov) inak, ako je tomu vo všeobecnom právnom predpise, ktorým je Občiansky zákonník. Vyššie spomínanú právnu zásadu je potrebné aplikovať aj v prípade otázky prípadného nároku poškodeného na zaplatenie úroku z omeškania,

nakoľko vo vzťahu k poisťovateľovi, ktorý poskytuje náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla za poisteného, obsahuje zákon č. 381/2001 Z. z. osobitnú právnu úpravu tohto inštitútu. Táto osobitná právna úprava má aj svoje logické zdôvodnenie, berúc do úvahy skutočnosť, že všeobecné právne predpisy neumožňujú uplatniť si prípadný nárok na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi zodpovednosti za škodu. Túto možnosť dáva poškodenému práve osobitný právny predpis, ktorým je zákon š. 381/2001 Z.z. a preto je podľa žalovanej logické, aby tento osobitný právny predpis, ak na jednej strane osobitným spôsobom upravil priamu nárokovateľnosť náhrady škody voči poisťovateľovi zodpovednosti za škodu, tak na druhej strane osobitným spôsobom upravil aj otázku vzniku nároku na úrok z omeškania z nároku, ktorý je uplatnený priamo voči poisťovateľovi zodpovednosti za škodu. Žalovaná v dôvodoch odvolania citovala ust. § 11 ods. 6, 7, 8 zákona č. 381/2001 Z.z. s akcentom na to, že citované ustanovenie podmieňuje vznik nároku na zaplatenie úroku z omeškania nesplnením povinnosti poisťovateľa upravených v ods. 6 tohto ustanovenia. Podľa § 11 ods. 6 a 7 zákona č. 381/2001 Z. z. má poisťovateľ predovšetkým povinnosť bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie, ktoré je potrebné pre zistenie rozsahu možného plnenia na náhradu škody. Následne má poisťovateľ v lehote troch mesiacov od oznámenia poškodeného skončiť prešetrovanie a v lehote 15 dní plniť poškodenému náhradu škody, ktorá bola preukázaná, a zároveň poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť plnenie, alebo ho poskytol v nižšej výške. Porušenie uvedených povinností je zákonnou podmienkou vzniku nároku na zaplatenie úroku z omeškania zo strany poisťovateľa poškodenému. V predmetnej veci bol zo strany žalobkyne uplatnený nárok na náhradu škody, pričom žalovaná podala žalobkyni písomné vysvetlenie dôvodov neposkytnutia plnenia, tak ak jej to ukladá ustanovenie § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. Z uvedeného je zrejme, že žalovaná si splnila povinnosti, ktoré jej ukladá ustanovenie § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., a preto v zmysle § 11 ods. 8 tohto zákona nie je splnená zákonná podmienka pre vznik nároku na zaplatenie úroku z omeškania. V prospech uvedenej argumentácie svedčí podľa odvolateľky aj znenie ustanovenia § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., ktoré počíta so splatnosťou plnenia alternatívne buď po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo až po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi. Aplikujúc citované ustanovenia na súdnu vec, žalovaná už vo svojom podaní zo dňa 26.04.2011 uviedla konajúcemu súdu, že nároky, ktoré sú predmetom tohto konania boli u nej uplatnené dňa 19.11.2010, pričom zo záhlavia znaleckého posudku č. 48/2010 MUDr. Caisovej vyplýva, že bol vypracovaný pre "P. P.". Vychádzajúc z uvedeného uplatnenia listom zo dňa 22.11.2010 bol právny zástupca žalobkyne upovedomený o tom, že nie je možné poskytnúť poistné plnenie a v prípade, že pominú dôvody t.j. ak bude doložená zdravotná dokumentácia týkajúca sa liečby ich klientky pre overenie skutočnosti, ktoré sa v znaleckom posudku uvádzajú, bude sa žalovaná nárokmi zaoberať: Dňa 10.03.2011 žalovaná obdržala od právneho zástupcu žalobkyne jedinú lekársku správu vyhotovenú MUDr. Eristavi - Novákovou zo dňa 28.02.2011, z ktorej bolo zrejme, že žalobkyňa je v psychiatrickej evidencii od 5.8.2000 s diagnózou organickej depresívnej poruchy, načo žalovaná reagovala listom zo dňa 14.03.2011, v ktorom právneho zástupcu na túto skutočnosť upozornila a zároveň požiadala o zaslanie kompletnej zdravotnej dokumentácie týkajúcej sa liečby psychiatrom, no tento na list žalovanej nijak nereagoval, naopak dňa 04.04.2011 podala žalobkyňa na Okresnom súde Košice I žalobu. V tejto súvislosti sa žalovanej žiada tiež uviesť, že z rozhodnutia konajúceho súdu jej nie je zrejme, aké povinnosti, ktoré boli na ujmu žalobkyne mala zanedbať, keď tak, ako už vyššie uviedla, sa žalovaná snažila nároky žalobkyne mimosúdne usporiadať a viacerými výzvami adresovanými jej právnenému zástupcovi žiadala predloženie kompletnej zdravotnej dokumentácie, čo jej však bolo postupom žalobkyne resp. jej právneho zástupcu znemožnené. Za daného stavu žalovanej nie je možné vyčítať ani to, že mala možnosť požiadať o vypracovanie znaleckého posudku, keďže pre jeho vypracovanie je kompletná zdravotná dokumentácia nevyhnutnosťou a touto žalovaná nedisponovala.

15. Sankcia v podobe úrokov z omeškania je teda viazaná výlučne na nesplnenie povinnosti v zmysle odseku 6 § 11 citovaného zákona bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na poskytnutie plnenia v sporovom konaní rozhodnuté. Uvedené vyplýva aj zo znenia čl. 4 ods. 6 Smernice 200/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16.05.2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/23/EHS a 88/357/EHS, podľa ktorého členské štáty zavedú povinnosť, podporenú primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo inými rovnocennými správnymi sankciami, že do troch mesiacov odo dňa, kedy poškodená osoba uplatní svoju pohľadávku na náhradu škody buď priamo voči poisťovní osobe, ktorá spôsobila nehodu alebo voči jej likvidačnému zástupcovi, a) poisťovní osobe, ktorá spôsobila nehodu alebo jej likvidačný zástupca

predložia odôvodnený návrh na náhradu škody v prípadoch, kedy zodpovednosť nie je sporná a škody sú vyčíslené, alebo b) poisťovňa, ktorej je adresovaná žiadosť o náhradu škody alebo jej likvidačný zástupca poskytne odôvodnenú odpoveď na body žiadosti v prípadoch, keď zodpovednosť je buď odmietnutá, nie je presne určená alebo škody nie sú úplne vyčíslené: Členské štáty prijmu ustanovenia, aby zabezpečili, že ak návrh nie je predložený v lehote 3 mesiacov, okrem náhrady navrhutej poisťovňou alebo určenej súdom, budú poškodenej osobe vyplatené aj úroky.

16. Keďže v danom prípade žalovaná písomne listom oznámila poškodenej písomné vysvetlenie dôvodov neplnenia, pričom o opodstatnenosti tohto nároku na náhradu škody sa viedlo súdne konanie, nie sú v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 11 splnené podmienky pre priznanie úroku z omeškania voči žalovanej, jej povinnosť plniť vzniká až doručením právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady. V tejto súvislosti žalovaná znovu poukázala na rozhodnutia súdov v SR o tejto otázke. Navyše výška bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia bola ustálená až rozhodnutím súdu, vychádzajúc zo záverov v konaní nariadeného znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Vongrejom, a to pokiaľ sa týka položky č. 321b, prílohy zákona č. 437/2004 Z.z. Preto pred dňom rozhodnutia prvoinštančného súdu, ktorým bola ustálená výška bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalovaná sa nemohla dostať do omeškania s plnením náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenej na základe rozhodnutia súdu.

17. Žalovaná v odvolaní namietala aj rozhodnutie prvoinštančného súdu vo výroku o trovách konania, ktorým žalobkyňa ako v konaní úspešnej podľa § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a zaviazal žalovanú aj na 100 % náhradu trov konania štátu.

18. Z podanej žaloby je zrejmé, že predmetom konania bol nárok v celkovej výške 58 071 eur s prísl. Žalobkyňa bola v konaní úspešná čo do sumy 46.010,10 eur a preto pri rozhodovaní o trovách konania bolo potrebné v zmysle ust. § 255 CSP vyjadriť pomer úspechu oboch strán v spore vo veci a od úspechu účastníka jednej strany odpočítať jeho neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany), pričom len vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (strana) nahradil náklady, ktoré vynaložil na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. V danom prípade, ak mala žalobkyňa úspech 79,20%, jej neúspech je 20,80%, pomer úspechu a neúspechu sa mal stanoviť odpočítaním neúspechu od úspechu (79,20 - 20,80 t.j. 58,40). Keďže súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí o trovách konania žalobkyne a štátu takto nepostupoval, jeho rozhodnutie nie je správne.

19. Žalobkyňa vo vyjadrení sa k odvolaniu žalovanej navrhla rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdiť, a to ako vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 10.935,50 eur od 16.2.2011 do zaplatenia a 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 19.737,90 eur od 16.02.2011 do 14.06.2013 kapitalizovaného v sume 4.083,31 eur, tak i vo výrokoch o trovách konania.

20. V dôvodoch vyjadrenia uviedla, že obrana žalovanej, že nemohla mimosúdne usporiadať nároky žalobkyne, lebo žalobkyňa žalovanej nepredložila zdravotnú dokumentáciu, nemá podľa žalobkyne oporu v ustanovení § 4, 7 ods. 3 zákona č. 437/2004 Z.z. a tým následne v ustanovení § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z. V tejto súvislosti zdôraznila, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. nevyplýva, že náhrada škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku, respektíve na základe odbornej konzultácie zabezpečenej poskytovateľom náhrady (a to bez osobného vyšetrenia poškodeného). Citovaný zákon nemá úpravu, aby bolo možné nadradiť lekárske správy nad listinu so zákonom určeným obsahom (lek. posudok, znalecký posudok), ktorý môže vydať len zákonom určená osoba (§ 4 ods. 2, § 7, § 8, § 10 zákona č. 437/2004 Z.z.). Ak by mala žalovaná (poskytovateľ náhrady) dôvodné pochybnosti o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku vypracovanom dňa 27.9.2010 MUDr. Danicou Caisovou, znalkyňou z odboru zdravotníctvo, odvetvia psychiatria a sexuológia, mohla postupovať podľa ustanovenia § 7 ods. 4, 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Žalovaná však doposiaľ relevantným spôsobom nepreukázala, prečo až počas súdneho konania (na pojednávaní dňa 9.10.2012, t.j. 2 roky po uplatnení a preukázaní práva na náhradu škody) navrhla v predmetnej právnej veci vykonať znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychiatria na posúdenie duševného stavu žalobkyne pred úrazom a po úraze. Taktiež nezdôvodnila, že ak v predmetnej právnej veci znalec Doc. MUDr. Ivan Dóci, PhD. vypracoval znalecký posudok dňa 15.5.2013, prečo neplnila v zmysle § 11 ods. 7 zákona číslo 381/2001 Z. z. Rovnako za účelovú obranu považuje žalobkyňa tvrdenie žalovanej, že v predloženej znaleckom posudku MUDr. D. Caisovej bola žalobkyňa označená ako P. P. a táto obrana je plne účelová. V uplatnení práva na náhradu škody

zo dňa 16.11.2010 je uvedené, ku ktorému číslu poisťnej udalosti, pod ktorým je predmetná škoda u žalovanej vedená, si žalobkyňa svoje právo na náhradu škody uplatnila, je uvedený deň vzniku škody (19.8.2008), miesto vzniku škody, označenie MV ktorým bola škoda titulom ublíženia na zdraví spôsobená, označenie poškodenej. Poškodená je uvedená: M. P., narodená X.XX.XXXX, bytom F. X, F.. V znaleckom posudku vypracovanom MUDr. D. Caisovou dňa 27.9.2010, bola (poškodená) omylom uvedená ako P. P., narodená X.XX.XXXX, F. X F.. Zo znaleckého posudku, napriek omylu v označení krstného mena žalobkyne (poškodenej) je evidentné, že sa jedná o žalobkyňu. Preto tvrdenie žalovanej uvádzané v podaní zo dňa 20.4.2018, že predmetný znalecký posudok MUDr. D. Caisovej zo dňa 27.9.2010 nebol dôkazom na preukázanie rozsahu škody z titulu ublíženia na zdraví je tvrdením, ktoré nemá žiadnu relevantnú silu aj z dôvodu, že omyl v mene žalobkyne v znaleckom posudku nemohol spochybníť identifikáciu žalobkyne lebo v znaleckom posudku bol uvedený dátum narodenia, bydlisko žalobkyne zhodne, ako to vyplýva z uplatnenia práva na náhradu škody zo dňa 16.11.2010, žalovanej žalobkyňa bola dostatočne známa, lebo predmetné právo na náhradu škody za psychické a sexuálne zdravotné ťažkosti žalobkyne bezprostredne nadväzuje na uplatnené právo na náhradu škody z titulu somatických zdravotných ťažkostí, ktoré sa viedlo na OS Košice 2 pod číslom 16C/253/2010 a žalovaná bola účastníkom tohto konania. Z písomných podaní žalovanej (napríklad zo dňa 22.11.2010, 14.3.2011) nevyplýva, žeby žalovaná mala pochybnosti o identifikácii poškodenej (žalobkyne). Námieta žalovanej, že táto skutočnosť mala mať vplyv na včasnú plnenia, je plne účelovou námietkou. Žalovaná nemožnosť plnenia v lehote vyplývajúcej z ustanovenia § 11 ods. 6,7 zákona č. 381/2001 Z. z. odôvodňuje aj poukazom na lekársku správu vydanú MUDr. Eristavi Novákovou zo dňa 28.2.2011 z ktorej má vyplývať, že žalobkyňa je v psychiatrickej evidencii od 5.8.2000, teda ešte pred dopravnou nehodou. Dopravná nehoda však vznikla 19.8.2008. Znaleckým dokazovaním, vykonaným v predmetnej právnej veci bolo jednoznačne preukázané, že žalobkyňa nebola v predúrazovom období psychiatricky liečená. Prvý záznam o psychiatrickom vyšetrení je datovaný 17 dní po autohavárii (LS od MUDr. Moravčíka).

21. Žalobkyňa v dôvodoch vyjadrenia zdôraznila, že práve nečinnosť a porušenie povinnosti poskytnúť plnenie, ako to vyplýva z ust. § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z. bolo dôvodom podania žaloby. Právna povinnosť poisťovateľa plniť preukázané nároky na náhradu škody poškodenému, ktorá vyplýva najmä z ustanovení § 4 ods. 2 a § 15 ods. 1 zákona č.381/2001 Z. z., je základnou a najpodstatnejšou právnou povinnosťou poisťovateľa, ktorá mu z uvedeného právneho predpisu vyplýva. Teda poisťovateľ nie je v zmysle § 11 ods. 6 písmena a), b) zákona č. 381/2001 Z. z. povinný len začať prešetrovanie poisťnej udalosti, skončiť ho v lehote do 3 mesiacov a oznámiť výsledky prešetrenia poškodenému, ale poisťovateľ je predovšetkým povinný poškodenému jeho oprávnené preukázané nároky reálne plniť. Keďže v zmysle § 442 ods. 3 Obč. zákonníka sa škoda uhrádza v peniazoch, ide o peňažnú povinnosť poisťovateľa. Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. upravuje nárok poškodeného na úrok z omeškania len v súvislosti s porušením povinností poisťovateľa v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z. z., teda porušením povinností poisťovateľa súvisiacich so včasným a riadnym prešetrením poisťnej udalosti. Dôsledky omeškania v súvislosti so samotnou povinnosťou poisťovateľa plniť nie sú riešené ustanovením § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. (to rieši len dôsledky omeškania poisťovateľa v súvislosti s jeho povinnosťou začať a včas ukončiť šetrenie poisťnej udalosti), ani iným ustanovením tohto zákona. Uvedené ustanovenie sa však nijakým spôsobom nezaobera dôsledkami omeškania poisťovateľa v súvislosti s omeškaním pri jeho samotnej povinnosti plniť samotnú náhradu. Pokiaľ poisťovateľ nespĺni svoju peňažnú povinnosť voči poškodenému a neposkytne mu plnenie náhrady škody riadne a včas, dostáva sa v zmysle § 517 ods. 1 Obč. zákonníka do omeškania. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že poisťovateľ sa s plnením tejto konkrétnej peňažnej povinnosti v prípade jej neplnenia riadne a včas dostane do omeškania bez ohľadu na to, či zašle alebo nezašle oznámenie v zmysle § 11 ods. 6 písmena a/, b/ zákona číslo 381/201 Z. z. Je nevyhnutné na dôsledky omeškania poisťovateľa s plnením jeho hlavnej právnej povinnosti plniť samotnú náhradu škody aplikovať všeobecný predpis, ktorým je ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Z cit. ustanovenia vyplýva, že ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ od dlžníka právo popri plnení požadovať aj úroky z omeškania. Ak teda poisťovateľ nespĺni právnu povinnosť plniť oprávnenú náhradu škody poškodenému včas a riadne, dostáva sa s plnením tejto povinnosti do omeškania a poškodenému vzniká nárok uplatňovať si voči poisťovateľovi aj nárok na úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka bez ohľadu na to, či poisťovateľ riadne a včas splnil aj inú svoju právnu povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona Č. 381/2001 Z. z., t.j. začať včas prešetrovanie poisťnej udalosti a toto prešetrovanie aj včas ukončiť.

22. Preto námietka žalovanej, že v predmetnej právnej veci právo žalobkyne na úrok z omeškania uplatnený v zmysle § 11 ods. 8 zákona číslo 381/2001 Z. z., v súčinnosti s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka nevznikol, je námietkou účelovou.

23. Dokazovaním bolo preukázané, že žalovaná len bezdôvodne odkladala svoju povinnosť plniť včas. Ak by žalovaná mala v pred sporovom čase pochybnosti v správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia v predložennom znaleckom posudku, ako poskytovateľ náhrady mala predsa právo, postupovať podľa § 7 ods. 4, 6 zákona č. 437/2004 Z. z. Keďže nepostupovala v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z. z. aj to svedčí tomu, že len bezdôvodne odkladala svoju povinnosť plniť včas. Zanedbanie povinností žalovanej ako poisťovateľa vyplývajúce z ustanovenia § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z. z. nemôže ísť na ujmu žalobkyne, teda sa nemôže odzrkadliť v nepriznaní úroku z omeškania z uplatnenej istiny.

24. Za vecne správny považuje žalobkyňa i výrok o trovách konania vo vzťahu medzi stranami sporu a o náhrade trov štátu. Poukázala na to, že konaním pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že žaloba bola čo do právneho základu v celom rozsahu podaná dôvodne. Nekonanie žalovanej, porušenie povinností vyplývajúce žalovanej ako poisťovateľovi zo zákona č. 381/2001 Z. z., bolo dôvodom vzniku predmetného sporu.

25. Tvrdenie žalovanej, že zobrať žaloby sčasti späť žalobkyňa z procesného hradiska zavinila zastavenie konania, je tvrdením účelovým s účelom žalovanej zakryť neakceptovanie povinností uložených poisťovateľovi zákonom číslo 381/2001 Z. z., ako i v ustanovení OZ. Žaloba sčasti bola zobrať žalobkyňou späť na tom základe, že žalovaná poskytla čiastočné plnenie až po dva a pol roka od uplatnenia práva na náhradu škody, čo vyplýva z listu žalovanej zo dňa 4.6.2013, hoci právo na náhradu škody bolo uplatnené a jeho rozsah preukázaný písomným podaním už dňa 16.11.2010. Taktiež celková výška plnenia závisela od posúdenia súdu a preto rozhodnutie súdu prvého stupňa, že žalobkyňi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a že žalovaná je povinná nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 100%, je rozhodnutím správnym.

26. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej ako podané včas, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadiska uplatnených dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti výroku, ktorým súd priznal žalobkyňi kapitalizovaný 9 % ročný úrok z omeškania zo sumy 19.737,90 eur od 16.02.2011 do 04.06.2013 v sume 4.083,31 eur a 9% ročný úrok z omeškania zo sumy 10.935,50 eur od 16.2.2011 do zaplatenia, je dôvodné.

27. Výrok rozsudku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyňi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 10.935,50 eur a vo výške 15.336,70 eur nadobudol právoplatnosť.

28. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27. júna 2019 o 09.15 hodine v pojednávacej miestnosti č.dv. 230/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia bolo zverejnené dňa 20. júna 2019 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach.

29. V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla označeného ako „priamy nárok poškodeného“ náhradu škody uhrádza poisťovateľ (zodpovednostný poisťovateľ) poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať. Právo poškodeného na uspokojenie jeho nároku na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, s ktorým škodca uzavrel poistnú zmluvu, je najvyššou formou ochrany poškodeného. Poškodený teda nemusí požadovať náhradu škody od škodcu, môže ho „obísť“ a domáhať sa náhrady škody priamo proti poisťovateľovi, je však povinný svoj nárok preukázať. Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu písomným podaním zo dňa 16.11.2010 si u žalovanej uplatnila právo na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia za duševné a sexuálne ťažkosti na základe znaleckého posudku MUDr. D. Caisovej z 29.09.2010. Zároveň v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. navrhla uzavrieť dohodu o vyrovnaní o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia pre 50% zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. Dňa 19.11.2010 doručila žalovanej znalecký posudok č. 48/2010 vypracovaný MUDr. Danicou Caisovou. Posudzujúca

lekárka v znaleckom posudku v závere určila, že u poškodenej ide o post traumatickú stresovú poruchu, o organickú depresívnu poruchu ťažkú a o sexuálnu dysfunkciu. Sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotila položkou 255, celkove vo výške 2600 bodov. Predmetným uplatnením zo dňa 16.11.2010 žalobkyňa požadovala uhradiť titulom sťaženia spoločenského uplatnenia 38.714,- eur (2600 bodov x 14,89 eur) a z titulu 50 % zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., sumu 19.357,- eur. Žalovaná písomným podaním zo dňa 22.11.2010 potvrdila predloženie znaleckého posudku vypracovaného MUDr. D.Caisovou, znalkyňou z oboru zdravotníctva odvetvie psychiatria a sexuológia. Zároveň žalovaná požiadala žalobkyňu prostredníctvom jej právneho zástupcu o predloženie kópie kompletnej lekárskej dokumentácie týkajúcej sa liečby poškodenej M. P. psychiatrom od zaznamenania týchto príznakov až doteraz. Následne žalobkyňa doručila 10.03.2011 lekársku správu zo dňa 28.02.2011 vypracovanú MUDr. Eristavi Novákovou psychiatrom. Podľa údajov z uvedenej lekárskej správy poškodenej žalobkyňa je v psychiatrickej evidencii od 05.08.2000 s diagnózou „organická porucha depresívna“. Žalovaná 14.03.2011 potvrdila právnomu zástupcovi žalobkyne obdržanie lekárskej správy zo dňa 28.02.2011 vypracovanú psychiatrom MUDr. Eristavi Novákovou. Zároveň opakovane požiadala o predloženie kópie kompletnej lekárskej dokumentácie týkajúcej sa v priebehu liečby poškodenej M. P. psychiatrom od zaznamenania prvých príznakov a až doteraz, aby mohla posúdiť oprávnenosť uplatnených nárokov v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 19.8.2008 vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa je vedená podľa lekárskeho nálezu v psychiatrickej evidencii od 05.08.2000 s diagnózou „organická porucha depresívna“.

30. Podľa ust. § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. je poisťovateľ povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný; b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

31. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie plnenia (§ 11 ods. 7 zákona č. 381/2011 Z.z.).

32. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2011 Z.z. ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6 tohto zákona, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (§ 517 ods. 2 OZ).

33. Peňažná sankcia v podobe úrokov z omeškania upravená v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) zákona č. 381/2011 Z.z., účelom ktorej je ochrana poškodeného, aby poisťovňa pod následkom tejto sankcie nezostala nečinná, aby bola nútená oznámiť v lehote 3 mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti.

34. Odvolací súd uzatvára, že obrana žalovanej v odvolaní z dôvodu nedostatku súčinnosti žalobkyne, nepredloženie lekárskeho správ spôsobila, že nemohla vo veci skončiť šetrenie v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. v platnom znení je dôvodná. Žalobkyňa neprejavila súčinnosť, ak na žiadosť žalovanej zo dňa 20.11.2010 reagovala až 8.03.2011 podaním na pošte lekárskej správy vypracovanej MUDr. Eristavi Novákovou, ktorá navyše nesprávne v lekárskej správe uviedla, že pacientka je v psychiatrickej evidencii od 05.08.2000 s organickou poruchou depresívnu, teda dlhé obdobie pred dopravnou nehodou. Žalovaná, ktorej bola lekárska správa doručená 10.3.2011, 14.03.2011 upozornila žalobkyňu prostredníctvom jej právneho zástupcu, že podľa lekárskej správy mala by byť žalobkyňa v psychiatrickej evidencii od 05.08.2000 s diagnózou organická porucha depresívna s tým, že aby mohla žalovaná posúdiť oprávnenosť uplatnených nárokov v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 19.08.2008 opakovane si dovoľuje požiadať o predloženie kópie kompletnej lekárskej dokumentácie týkajúcej sa priebehu liečby poškodenej psychiatrom od zaznamenania prvých príznakov až doteraz.

Žalobkyňa na túto výzvu nereagovala a dňa 04.04.2011 podala žalobu o náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia na Okresný súd Košice I. Je pravdou, že znaleckým dokazovaním vykonaným v konaní na súde prvej inštancie bolo preukázané, že žalobkyňa nebola v predúrazovom období psychiatricky liečená a prvý záznam psychiatrického vyšetrenia je datovaný 17 dní po autohavárii (I.s. od MUDr. Moravčíka). Aj keď žalovaná pokiaľ mala pochybnosti o správnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia predloženom v znaleckom posudku MUDr. Caisovej, mala právo postupovať podľa § 7 ods. 4, 6 zákona č. 437/2004 Z.z., pokiaľ však tak neurobila, ale požiadala o súčinnosť žalobkyne kópiami lekárskeho správ, neporušila ani žiadne ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. Napokon žalovaná po predložení právny zástupcom žalobkyne jedinej lekárskej správy vyhotovenou MUDr. Eristavi Novákovou zo dňa 28.02.2011, z ktorej bolo zrejmé, že žalobkyňa je v psychiatrickej evidencii od 05.08.2000 s diagnózou organickej depresívnej poruchy upozornila právneho zástupcu žalobkyne na túto skutočnosť a opätovne požiadala o zaslanie kompletnej zdravotnej dokumentácie týkajúcej sa liečby psychiatrom. Žalovaná na tento list nereagovala, ale dňa 04.04.2011 podala na Okresnom súde Košice I žalobu.

35. Odvolací súd preto uzatvára, že nie nečinnosť a porušenie povinnosti poskytnúť plnenie žalovanou, ako to vyplýva z ust. § 11 ods. 6, 8 zákona č. 381/2001 Z.z. bolo dôvodom podania žaloby, ale nedostatok súčinnosti zo strany žalobkyne, ktorá doručila lekársku správu vypracovanú MUDr. Eristavi Novákovou až po uplynutí 3 mesačnej lehoty, navyše so zmätočnými údajmi.

36. Zo spisu je zrejmé, že žalovaná nie bezdôvodne odkladala svoju povinnosť plniť včas a listom zo dňa 14.03.2011 sice výslovne neodmietla poskytnúť poisťné plnenie, ktoré si žalobkyňa nárokovala, ale vysvetlila dôvody, pre ktoré nemôže plniť poisťné plnenie s poukazom na skutočnosť, že z predloženej lekárskej správy vyplýva, že žalobkyňa je v psychiatrickej evidencii od 05.08.2000 s diagnózou a aby mohla žalovaná posúdiť oprávnenosť uplatnených nárokov v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 19.08.2008 opakovane požiadala o predloženie kópie kompletnej lekárskej dokumentácie.

37. Odvolací súd zároveň poukazuje na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR k právnej úprave peňažnej sankcie v podobe úrokov z omeškania upravenej v § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. (rozsudok 1Cdo/212/2007 z 26.02.2019 a rozsudok 3Cdo/145/2017 zo dňa 22.11.2018).

38. Napokon výška bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia bola ustálená až rozhodnutím súdu vychádzajúc zo záverov v konaní nariadeného znaleckého dokazovania znalcom MUDr. Vongrejom.

39. Odvolací súd preto v súlade s ust. § 388 CSP zmenil rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu v časti o zaplatenie 9 % ročného úroku z omeškania zo sumy 10.935,50 eur od 16.2.2011 do zaplatenia a 9% ročného úroku z omeškania zo sumy 19.737,90 eura od 16.02.2011 do 04.06.2013 vyčíslenej v sume 4.083,31 eura zamietol.

40. Odvolací súd preskúmal aj odvolanie žalovanej proti výroku, ktorým súd priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a uložil žalovanej povinnosť nahradiť trovy konania štátu v rozsahu 100 %.

41. Odvolací súd konštatuje, že odvolacie námietky žalovanej spočívajúce v aritmetickom prepočte žalovaných súm a ich porovnanie so sumou priznanou konečným rozhodnutím súdu nemajú oporu v ust. § 255 ods. 1, 2 CSP. Aj keď CSP na rozdiel od O.s.p. účinného do 30.06.2016 už neobsahuje ustanovenie totožné s ust. § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako špeciálne ustanovenie vo vzťahu k § 142 ods. 1, 2 O.s.p. v takom prípade, ak výška plnenia závisela od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Napriek tomu aj za novej procesnoprávnej úpravy je potrebné vychádzať zo základného zmyslu rozhodovania o náhrade trov konania v tom, že ak v prejednávanej veci konkrétna výška plnenia závisí od úvahy súdu, prípadne od znaleckého posudku a v dôsledku toho bude žalobcovi priznaná nižšia suma v konečnom peňažnom vyjadrení než ako to žiadal v žalobe, nemôže sa jeho formálny neúspech považovať za procesný neúspech vtedy, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Žalobcu totiž nemožno zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania, ak je rozhodnutie založené na úvahe súdu, prípadne na znaleckej činnosti, resp. inej odbornej činnosti, ktorou sa stanovuje predpoklad, či konkrétna výška žalovaného nároku. V takýchto prípadoch je potrebné pri rozhodovaní o náhrade trov konania rozlišovať, čo sa má považovať za základ, resp. za základné

rozhodnutie, ktoré spočíva v rozhodnutí o tom, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté. Samotná otázka výšky je potom až druhotná a nadväzujúca na základ uplatnený žalobou. Nemožno opomenúť tú skutočnosť, že špeciálne pri žalobách o náhradu škody na zdraví je výška plnenia závislá v plnom rozsahu od odborného vyjadrenia lekára aj v prípade náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. V neposlednom rade je podstatné to, že pri takýchto prípadoch je výška trov závislá od tzv. prísudku, teda konečnej peňažnej sumy, ktorá bola žalobcovi priznaná za predpokladu, že žalobca uspel v otázke základu uplatneného nároku. Podobné závery vyplývajú aj z tzv. veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku (Števec M. a kolektív Civilný sporový poriadok komentár: Praha: C.H.Beck 2016 strana 926 až 927). Odvolací súd teda uzatvára, že otázka základu nároku na náhradu škody na zdraví a s tým spojená povinnosť žalovanej plniť žalobkyni náhradu škody, ktorá vznikla osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla znamená procesný úspech žalobkyne, mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. bolo rovnako založené na úvahe súdu. Preto odvolací súd uzatvára, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu medzi stranami sporu je vecne správne a preto rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania žalovanou žalobkyni podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd potvrdil. Odvolací súd ďalej pripomína, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením. Pri výpočte náhrady trov vrátane trov právneho zastúpenia bude súd prvej inštancie vychádzať výlučne z konečnej výšky náhrady škody, ktorá bola žalobkyni priznaná a z výšky, v ktorej bola žaloba čiastočne vzatá späť z dôvodu čiastočného poskytnutia plnenia žalovanou.

42. Rovnako je vecne správny i tretí výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým uložil žalovanej povinnosť nahradit' trovy konania štátu v rozsahu 100 %.

43. Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenie obdobné bývalému § 148 O.s.p., ktoré sa týkalo náhrady trov konania štátu. O náhrade trov konania štátu, ktoré vznikli za účinnosti O.s.p. správne rozhodol súd prvej inštancie po 01.07.2016 podľa výsledku konania § 255 a § 256 CSP v spojení s § 253 CSP a § 470 ods. 2 CSP. Keďže žalobkyňa bola v spore, čo do základu plne úspešná, má štát nárok na náhradu trov proti žalovanej v rozsahu 100%.

44. Odvolací súd preto v súlade s ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil i výrok rozsudku o náhrade trov štátu.

45. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní plne úspešná v časti o zaplatenie úroku z omeškania vrátane kapitalizovaného úroku z omeškania, preto odvolací súd priznal žalovanej proti žalobkyni plnú náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku z odvolania.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).